

Rola zajęć logorytmicznych w procesie kształtowania mowy

Prawidłowa wymowa jest jednym z najważniejszych czynników umożliwiających harmonijne rozwijanie się człowieka w grupie społecznej. Dziecko mające duży zasób słów lepiej funkcjonuje w środowisku, dzięki czemu ma większe szanse na osiągnięcie sukcesu. Od prawidłowej wymowy zależy to jak otoczenie będzie postrzegało dziecko w przedszkolu i szkole. Uczeń, który swobodnie wyraża swoje myśli, poprawnie pod względem artykulacyjnym, stylistycznym, gramatycznym jest bardziej pewny siebie i lepiej oceniany.

Jedną z metod w terapii logopedycznej jest metoda kinestetyczno-motoryczna, której podstawą są **ćwiczenia logorytmiczne**, które:

- integrują elementy wychowania słuchowego oraz procesy kształtowania mowy,
- uwrażliwiają dziecko na zjawiska wspólne dla muzyki i wypowiedzi,
- sprzyjają opanowaniu mowy głównie w zakresie jej elementów prozodycznych czyli rytmu, tempa, głośności, akcentu,
- kształtują percepcję słuchową, która wspomaga cały proces wychowania słuchowego.

Zajęcia logorytmiczne również wspomagają ogólną sprawność motoryczną dziecka, usprawniają aparat głosotwórczy oraz doskonalą jego zakres i formę. Ponadto kształtują kreatywność i wyobraźnię dziecka. Kierują rozwojem społeczno-emocjonalnym i osobowościowym ponieważ ćwiczenia logorytmiczne wymagają podporządkowania się regułom zajęć grupowych a także nakazom muzyki.

W praktyce logorytmika wykorzystuje możliwość oddziaływania na sferę słuchową, słuchowo-ruchową i ruchową.

Zabawy i ćwiczenia ruchowe wyrabiają prawidłową postawę kształcąc ruchy

całego ciała (makroruchy), wpływają pośrednio na usprawnianie narządów mownych (mikroruchy), gdyż ułatwiają ich ćwiczenie. Ruch przy muzyce jest źródłem radości, odprężenia, wyładowania nagromadzonej energii.

Piosenka jest podstawą, na której opierają się zajęcia logorytmiczne. Swoją treścią przemawia do wyobraźni dziecka, pobudza zainteresowanie i uwagę. Literacka strona piosenki rozwija dziecięce słownictwo, stwarza możliwość prowadzenia ćwiczeń ortofonicznych (oddechowych, fonacyjnych, usprawniających narządy mowy). Śpiew wpływa pozytywnie na fizyczny rozwój dziecka: wzmacnia aparat głosowy, rozwija klatkę piersiową, dotlenia organizm, wyzwalając naturalną potrzebę ekspresji.

Ćwiczenia rytmiczne to ważna grupa ćwiczeń logorytmicznych kształcących poczucie rytmu. Uwrażliwiają dzieci na zróżnicowane struktury czasowe przebiegów rytmicznych muzyki i zwiększają wydolność rytmiczno-ruchową aparatu mięśniowo-ruchowego dziecka. Tym samym usprawniają aparat ruchowy mowy. Rytmizowana mowa w formie ćwiczeń logorytmicznych ćwiczy pamięć ogólną i muzyczną, aparat mowy, poczucie rytmu, metrum, tempa i dynamiki. Słuchanie muzyki oraz ćwiczenia słuchowe są bardzo ważną formą w procesie usprawniania mowy.

Uwaga słuchowa rozwija zmysł słuchu dzięki czemu ma podstawowe znaczenie dla rozwoju mowy dziecka. To właśnie rozwój percepcji słuchowej warunkuje rozwój mowy i myślenia.

Gra na instrumentach jest bardzo atrakcyjną formą aktywności dziecięcej. Wspólne muzykowanie na instrumentach perkusyjnych sprawia ogromną satysfakcję, wywołuje w grupie entuzjazm oraz radość. Zastosowanie instrumentów perkusyjnych ma na celu kształcenie słuchu, poczucia rytmu, pamięci i wyobraźni muzycznej oraz inwencji twórczej. Korzystnie wpływa na koncentrację oraz rozwój sprawności manualnych.

Logorytmika w formie cyklicznych zajęć terapeutycznych wykorzystuje elementy rytmiki do celów rewalidacyjnych, specyficznych ze względu na rodzaj deficytu i wynikające z niego zaburzenia rozwoju ogólnego i rozwoju mowy dziecka. Ćwiczenia logorytmiczne są ważnym elementem w kierowaniu ruchową,

estetyczną i społeczną aktywnością dzieci, co oznacza, że wraz z rozwojem ruchowym postępuje u nich rozwój sfery poznawczej i emocjonalnej, a także wykształcają się różne formy kontaktów społecznych.

Logorytmika to zajęcia skierowane przede wszystkim do najmłodszych. Poprzez ćwiczenia umuzykalniające, rytmiczne i językowe wspierają prawidłowy rozwój mowy. Aktywności grupowe, kontakt z rówieśnikami i kierowane zabawy są doskonałym uzupełnieniem terapii logopedycznej jednocześnie samodzielnym treningiem każdego małego mówcy.

Bibliografia

1. A. Walencik-Topiłko, Rytm muzyczny i logorytmika w terapii logopedycznej dotyczącej dyslalii. W: Logopedia jako nauka interdyscyplinarna-teoretyczna i stosowana, (red.) I. Nowakowska-Kempny, Katowice 1998
2. J. Stadnicka, Terapia dzieci muzyką, ruchem i mową, WSiP, Warszawa 1998
3. K. Lewandowska, Muzykoterapia dziecięca, Gdańsk 2001

Opracowała: logopeda - Marzena Gula